

C.A.

KRISTUS KÕIGEVIITJA

C.A.

Christian Ackermann

Tallinna Pheidias, ülle ja andekas.

Uurimisprojekt 2016–2020

Projekt: Christian Ackermann – Tallinna Pheidias, ülbe ja andekas

11.04.2017

**KUNSTIAKADEEMIA, KUNSTIMUUSEUM JA LUTERLIK KIRIK
ALLKIRJASTASID KOOSTÖÖLEPPE CHRISTIAN ACKERMANNI LOOMINGU
UURIMISEKS**

CHRISTIAN ACKERMANN – Tallinna Pheidias, ülbe ja andekas Tehnilise kunstiajaloo uurimisprojekt 2016–2020

Koordinaatorid:

**Eesti Kunstiakadeemia (EKA)
Eesti Kunstimuuseum (EKM)
Eesti Evangeelne Luterlik Kirik (EELK)**

Põhitäitjad:

**Prof Hilikka Hiiop
Dr Tiina-Mall Kreem
Isabel Aaso-Zahradnikova
Dr Anneli Randla
Andres Uueni**

Täitjad:

**Dr Alar Läänelaid
Dr Riin Rebane
Dr Signe Vahur
Triin Kröönström
Peeter Säre
Johanna Lamp
Merike Kurisoo
Tarmo Saaret**

Koostööpartnerid:

**EELK Kultuuriväärtsuse Nõukogu
EELK kogudused
Muinsuskaitseamet
Maksu- ja Tolliamet
Tartu Ülikool, analüütilise keemia osakond
Tartu Ülikool, geograafia osakond
Eesti Keskkonnauuringute Keskus
Tallinna Linnaarhiiv
Rändmeister OÜ
Archaeovision OÜ
Watson OÜ**

Toimumiskohad:

**EELK Tallinna Piiskoplik Toomkirik
Eesti Kunstimuuseum – Niguliste muuseum
EELK Tallinna Rootsi-Mihkli kirik
EELK Tallinna Püha Vaimu kirik
EELK maakirikud: Karuse, Türi, Rapla, Martna,
Simuna, Koeru, Vigala, Hageri, Juuru, Järva-
Madise, Lihula**

CHRISTIAN ACKERMANN – Tallinna Pheidias, ülbe ja andekas Tehnilise kunstiajaloo uurimisprojekt 2016–2020

Projekti eesmärgid:

- **Christian Ackermanni, Eesti andekaima barokkskulptori tööde uurimine**
- **Barokkperioodi loomepraktikate ja – tehnikate ning materjalikasutuse uurimine**
- **Avaliku teadusveebi loomine, mis koondab ja esitleb uuringute tulemusi**
- Publikuprogrammid laiemale avalikkusele
- Erinevate (teadus)asutuste koostöö ühise eesmärgi - kultuuripärandi väärtustamise nimel
- **Innovatiivsete dokumenteerimismeetodite arendamine**

Uurimismeetodid:

- X-ray – Maksu- ja Tolliamet
- Stratigraafilised analüüsid – EKA
- Pigmenti ja sideaine analüüsid (ATR-FT, SEM-EDS) – TÜ, analüütilise keemia õppetool
- Dendrokronoloogia – TÜ, geograafia osakond
- XRF – Eesti Keskkonnauuringute keskus
- Pildindus, 3D mudeldamine – EKA, Archeovision
- Stiililine ja tehniline analüüs – EKM/ EKA
- Arhiiviuuringud – Tallinna Linnaarhiiv

KES OLİ CHRISTIAN ACKERMANN?

ت. ا. ک

Christian Ackermann

10. sept 1675: Ackermanni kiri Tallinna raele:

[...] Mina ei taha ja ei või oma auväärse nime ja õpitud ausa kunsti huvides mitte mingil juhul lasta ennast alla suruda, vaid nõuan tisleriametilt täielikku seletust ja vastust ja pöördun palvega kõrgeaulise ja ülitarga rae poole alandlikult, et minu õigusi tunnustataks ja et öeldaks välja, et tisleriamet on teinud palju ülekohut [...]

23. november 1675: Christian Ackermanni repliik siinse tisleriameti vastu.

*[...] Seejuures tahaksin meelsasti teada, milline meister siinsetest tisleritest on pidanud tegema meistritöö kujunikerjamisest või seda õppida tahaks? **Mitte keegi neist ei oma vähimatki arusaamist kujunikerdamise kunstist.***

[...] tisleriamet ei peaks üleüldse muretsema, et ma nende hulka võiksin astuda, mulle ei ole midagi sellist kunagi isegi pähe tulnud.

Christian Ackermann

22. Veebruar 1676: Tsunfti kiri Tallinna raele

*[...] 7-ks kujutleb see kujur oma suurelisuses, et tema, ta kujuraimine ja fantaasiad lähevad tervele ametile palju korda, justkui poleks meil muud teha ja nagu oleks siin üldse miskit, mille üle arutada; keegi ei taha sellist häbi kanda võtta, et ainuüksi tema isiku pärast auväärse ameti silma alla ilmuda; **nagu peaks teda siin koheldama kui Pheidiast Ateenast või Tarento Archilas või mõni muu, kes teinud Rhodose kolossi [...]***

Auväärsele ja ülitargale raele
kõige alandlikumalt ja kuulekamalt
tisleriameti oldermann ja meistrid

Eesti barokiajastu skandaalseim ja andekaim puunikerdaja

EKA tudengite poolt disainitud moodne telling

Instrumentaalanalüüsid

Christian Ackermann

Röntgen

Röntgen

CCA

Röntgen

3D mudeldamine

Digitaalne rekonstruktsioon

Konserveerimine

EVANGELIST JOHANNES

PÄRAST VÄRVIKIHI EEMALDAMIST

PÄRAST TONEERINGUTE
EEMALDAMIST

PÄRAST TONEERIMIST

Peeter Lauritsa kunstinäitus

Acker
manni
Vernissage
Ackermann's
first-ever
vernissage

Peeter Lauritsa koostatud näitus Christian Ackermannist, 17. saj Tallinna skulptorist toomkiriku tornis
Exhibition of Christian Ackermann, a 17th century sculptor from Tallinn, curated by Peeter Lauritsa in the tower of Tallinn Dome Church

Uuringud maakirikutes – MARTNA (19-20 mai 2017)

Uringud – Tallinna Rootsi-Mihkli kiriku BAPTISTEERIUM (mai 2017)

Uringud maakirikutes– KARUSE –LIHULA (19-22 juuni 2017)

Uringud maakirikutes – GAIKI (Kuramaa) (17 august 2017)

Uringud maakirikutes – TÜRI (13-14 oktoober 2017)

Uringud – Tallinna Rootsi-Mihkli kiriku KANTSEL (detsember 2017)

Kuningliku toomkiriku altarisein

Christian Ackermanni kõige suurejoonelisem teos – ligi 10 meetri kõrgune toomkiriku peaaltar – valmis Rootsi kuninga Karl XI toetusel 1696. aastal

Christian Ackermann – Eesti barokiajastu skandaalseim ja andekaim puunikerdaja

Oma kirju elu ja väljapaistva ning arvuka loomingu on ta jätnud võimsa jälje siinsesse kunstilukku

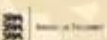
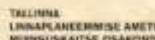
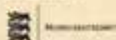
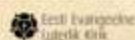
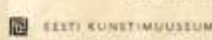
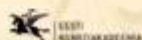
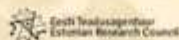
Arvukalt Ackermanni töid üle Eesti

Ackermannile on stiili järgi omistatud umbes 20 kirikukunsti teost. Dokumentaalse kinnitusega on neist vaid üksikud

ACKERMANNI TEADUSUURINGUID TOETAVAD:

ACKERMANNI TEADUSUURINGUID TOETAVAD:

Aitäh!